

Č.j.: OU-91766/90-2017

OPATŘENÍ REKTORA č. 30/2017 Nostrifikační řád Ostravské univerzity

Článek 1 Úvodní ustanovení

Toto opatření upravuje proces uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání (nebo jeho části) a kvalifikace získané studiem na zahraniční vysoké škole (dále též jako „nostrifikační řízení“) na Ostravské univerzitě. V zájmu sjednocení postupu při nostrifikačním řízení je tímto opatřením stanoven bližší postup.

Článek 2 Právní rámec

1. Nostrifikace je proces uznávání zahraničního vysokoškolského vzdělání (nebo jeho části) a kvalifikace jako rovnocenného se vzděláním získaným v České republice.
2. Ostravská univerzita (dále jen „OU“) rozhoduje o uznávání vysokoškolského vzdělání získaného v ostatních zemích, a to v rámci studijních programů akreditovaných na OU.
3. Uznání vzdělání a kvalifikace získané studiem na zahraniční vysoké škole je upraveno právními předpisy zejména, zákonem č. 111/1998 Sb. (viz § 89 až 90b, a § 106), o vysokých školách a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), v platném znění (dále jen „zákon“), zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), a Vyhláškou č. 278/2016 Sb., o předávání údajů do registru řízení o žádostech o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace (dále jen „vyhláška“).
4. Postup při uznávání vzdělání a kvalifikace vychází z mezinárodních smluv, kterými je ČR vázána a které jsou publikovány ve Sbírce zákonů nebo Sbírce mezinárodních smluv, případně na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“). Tento postup platí pouze pro akademické uznávání vzdělání (za účelem přístupu k dalšímu vzdělávání a studiu na vysoké škole) a pro profesní uznávání vzdělání pro výkon neregulovaných povolání. Nevztahuje se na profesní uznávání odborných kvalifikací pro účely výkonu regulovaných povolání.
5. Postup při ověřování pravosti podpisů a razítek otištěných na originálech zahraničních dokladů o vzdělání se řídí závazky, které vyplývají pro ČR z mezinárodních úmluv. Podle existujících mezinárodních závazků lze rozdělit postup při ověřování do tří skupin:

- a) První se řídí závazky vyplývajícími z dvoustranných smluv o právní pomoci – umožňují předkládat veřejné listiny (diplomy a další doklady o vzdělání) vydané ve smluvním státě druhého smluvního státu bez dalšího ověření. Ověření se nevyžaduje u vysokoškolských diplomů vystavených v zemích, které uzavřely s Českou republikou smlouvu o právní pomoci: Afghánistán, Albánie, Alžírsko, Belgie, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá Hora, Francie, Gruzie, Jemen, Chorvatsko, Korea (KLDR), Kuba, Kypr, Kyrgyzstán, Maďarsko, Makedonie/FYROM, Moldavsko, Mongolsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Ruská federace, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Sýrie, Španělsko, Švýcarsko, Ukrajina, Uzbekistán, Vietnam.
 - b) Druhá se řídí závazky z mnohostranných smluv o zjednodušení ověřování cizích veřejných listin (Haagská úmluva) – stanoví jednotnou formu ověření listiny tzv. Apostillou (doložkou v úředním jazyce státu, který ji vydává-jednotný vzor) s tím, že smluvní státy určí orgány, které doklady Apostillou opatří. Česká republika Apostillu vyžaduje.
 - c) Třetí se týká uznávání dokladů vydaných ve státech, s nimiž nebyla uzavřena žádná smlouva (ostatní státy) – pravost podpisů a otisků razítek na originálech dokladů musí být ověřena Ministerstvem zahraničních věcí státu, v němž má sídlo vysoká škola, která doklad vydala, nebo příslušným cizozemským orgánem a příslušným zastupitelským úřadem ČR v zemi, kde sídlí vysoká škola, která diplom vydala.
6. Platnost vysokoškolských diplomů vydaných v Maďarsku, Polsku, Německu, Slovinsku a Slovensku se řídí ekvivalenčními dohodami (viz podrobněji: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/a-postup-podle-ekvivalencnich-dohod-madarsko-polsko>). Tyto dohody náleží do kategorie tzv. prezidentských smluv. Byly schváleny Parlamentem ČR a ratifikovány prezidentem republiky, a v českém právním řádu tedy mají přednost před zákonem, pokud stanoví něco jiného než zákon (článek 10 Ústavy České republiky). Rovněž ustanovení § 106 odst. 1 zákona explicitně stanoví, že se při uznávání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace přednostně aplikuje mezinárodní smlouva, již je Česká republika vázána.
- 6.1 Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání a dokladů o vědeckých hodnostech a titulech vydávaných v ČR a v Maďarské republice (publikována pod č. 92/2005 Sb.m.s., platná od 9. června 2005). Dohoda při principu právní kontinuity stanoví, že Česká republika stejně jako Maďarská republika považují státem uznané diplomy – tj. doklady o ukončení studia v bakalářském studijním programu (čl. 6 odst. 1), magisterském studijním programu (čl. 6 odst. 2) a doktorském studijním programu (čl. 6 odst. 4) vzájemně za rovnocenné, a to automaticky (bez dalšího řízení). Automatická rovnocennost se vztahuje taktéž na doklady o složení rigorózních zkoušek po ukončení studia v magisterském studijním programu (čl. 6 odst. 3) a na doklady o udělení vědeckých hodností „kandidát věd“ a „doktor věd“ vydané na území smluvních stran (čl. 12).
- 6.2 Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o vzájemném uznávání částí studia, rovnocennosti dokladů o vzdělání a dokladů o vědeckých hodnostech a titulech vydávaných v České republice a

v Polské republice (Praha, 16. 1. 2006, publikována pod č. 104/2006 Sb.m.s.)

Pokud jde o uznání polských vysokoškolských kvalifikací (tj. diplomů) osvědčujících absolutorium akreditovaného studijního programu konkrétního stupně vysokoškolského vzdělání, Článek 4 až 6 Dohody, stanoví jejich vzájemnou rovnocennost bez dalšího uznávání, automaticky.

- 6.3 Platnost vysokoškolských diplomů vydaných v Německu se řídí Dohodou uzavřenou mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání v oblasti vysokého školství (Praha, 23. 3. 2007) – č. 60/2008 Sb.m.s.

Protože však článek 3 odst. 1 a 2 citované dohody stanoví, že výsledky částí studia a zkoušek a řádně ukončené studium budou uznány „na základě žádosti“, musí držitelé dokladu požádat o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace příslušný uznávací orgán – veřejnou vysokou školu, která uskutečňuje obsahově obdobný studijní program. Splňuje-li žádost všechny náležitosti, příslušný uznávací orgán ve smyslu Článku 7 dohody v takovém případě žádosti vyhově a vydá osvědčení o uznání.

- 6.4 Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a Svazovou výkonnou radou Skupštiny Socialistické federativní republiky Jugoslávie o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání a dokladů o vědeckých hodnostech a titulech, vydávaných v Československé socialistické republice a v Socialistické federativní republice Jugoslávii (Bělehrad, 12. 9. 1989, publikována pod č. 89/1991 Sb.m.s.) – platná pouze pro Slovinsko.

Diplomy vydané v obou státech po ukončení vysokoškolského studia se uznávají za rovnocenné. Rovnocennost diplomů dle Dohody se vztahuje na diplomy vydané po ukončení studia magisterských studijních programů. Tituly a označení přiznané absolventům vysokých škol odpovídajících směrů se vzájemně uznávají. Automatická rovnocennost se vztahuje taktéž na doklady o udělení vědeckých hodností „kandidát věd“ (v České republice) a „magistr věd“ (ve Slovinské republice) a „doktor věd“ vydané na území smluvních stran.

Držitelé dokladu o vysokoškolském vzdělání (tj. vysokoškolské kvalifikace) vydaného vysokou školou - součástí vysokoškolského vzdělávacího systému Slovinské republiky však i bez ohledu na Dohodu mohou podat žádost o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání v České republice ve smyslu § 89 odst. 1 písm. b) zákona veřejné vysoké školy, která uskutečňuje obsahově obdobný studijní program.

- 6.5 Platnost vysokoškolských diplomů vydaných na Slovensku se řídí Smlouvou mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání vydávaných v ČR a ve Slovenské republice (Praha, 28. 11. 2013, publikována pod č. 23/2015 Sb.m.s., platná od 28. 3. 2015) (dále jen „Smlouva“).

Nová právní situace při principu právní kontinuity zachovává stav, Česká republika stejně jako Slovenská republika považují vysokoškolské vzdělání a vysokoškolské diplomy, vydané po dobu od rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky (tj. od 1. ledna 1993), i po vstupu Smlouvy v platnost

po 28. březnu 2015 za nedotčené a uznávají je obecně vzájemně za rovnocenné, a to automaticky (bez dalšího řízení).

Držitelé slovenského dokladu o vysokoškolském vzdělání (tj. vysokoškolské kvalifikace) však i bez ohledu na uvedenou Smlouvu mohou podat žádost o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání v České republice ve smyslu § 89 odst. 1 písm. b) zákona veřejné vysoké školy, která uskutečňuje obsahově obdobný studijní program (např. z důvodů navazujícího vysokoškolského studia, či z důvodů pracovních).

Pokud jde o osoby, které slovenské vysokoškolské vzdělání získají absolvováním studia na pobočce slovenské vysoké školy v České republice v době platnosti Smlouvy, tj. od 28. března 2015, jejich slovenské vzdělání a vysokoškolské kvalifikace budou podléhat běžným nostrifikačním postupům podle zákona o vysokých školách, neboť na ně se stav automatické rovnocennosti nevztahuje. Při rozhodování o uznání zahraničního (slovenského) vysokoškolského vzdělání a kvalifikace je tedy nyní podstatnou skutečností místo uskutečňování daného vzdělání.

Tato situace se nevztahuje na právní postavení osob, které své slovenské vysokoškolské vzdělání získaly po rozdělení ČSFR studiem absolvovaným na pobočce slovenské vysoké školy v České republice v době od 1. ledna 1993 do 27. března 2015. Nadále zde trvá závazek, aby byly automaticky (bez dalšího) považovány v České republice slovenské doklady o vysokoškolském vzdělání získané v uvedeném časovém období, za rovnocenné českým vysokoškolským diplomům, vydaným v dané době v České republice. Stejně tak zůstává zachována rovnocennost titulů, přiznaných v dané době.

7. V souladu se zákonem č. 325/1999 Sb. o azylu, v platném znění, je-li žadatelem o nostrifikaci osoba, které byla v ČR nebo v jiném členském státě EU poskytnuta mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany, nebo na kterou je třeba na základě mezinárodních závazků ČR pohlížet jako na uprchlíka nebo vyhnance nebo osobu v podobné situaci jako uprchlíci, lze předložení dokladů uvedených v § 90 odst. 2 zákona a ověření pravosti podle § 90 odst. 3 zákona nahradit čestným prohlášením žadatele.
8. Pokud je země, v níž byl doklad o zahraničním vysokoškolském vzdělání a kvalifikaci vydán, smluvní stranou Lisabonské úmluvy (Úmluvy o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu, č. 165, přijatá v Lisabonu dne 11. dubna 1997), a ČR s ní nemá sjednanou dvoustrannou ekvivalentní dohodu (Albánie, Andora, Austrálie, Azerbájdžán, Belgie, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá Hora, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Gruzie, Chorvatsko, Irsko, Island, Izrael, Kazachstán, Kypr, Kyrgyzstán, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Makedonie/FYROM, Malta, Moldavsko, Nizozemsko, Norsko, Nový Zéland, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Spojené království, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina nebo Vatikán) je třeba při rozhodování o žádosti o nostrifikaci Lisabonskou úmluvu aplikovat v plném rozsahu, přednostně před zákonem.

Článek 3 Procesní postup na OU

1. Žadatel/ka podává písemnou *Žádost o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v České republice* rektorovi, pokud je na OU studijní

program blízkého nebo příbuzného obsahového zaměření akreditován, prostřednictvím referátu prorektora/prorektorky pro studium a celoživotní vzdělávání (dále jen „referát pro studium a CŽV“). *Formulář Žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v České republice/Application for recognition of foreign higher education and qualification in the Czech Republic* (dále jen „žádost“) je uveden v Příloze č. 1 tohoto opatření.

2. Písemná žádost obsahuje tyto náležitosti:
 - a) jméno a příjmení,
 - b) státní občanství,
 - c) datum narození,
 - d) adresu trvalého pobytu žadatele (včetně kontaktní adresy a telefonního spojení),
 - e) název absolvované vysoké školy, sídlo vysoké školy (město, stát), místo poskytování vzdělání, pokud se liší od sídla zahraniční vysoké školy,
 - f) datum zahájení studia,
 - g) datum ukončení studia,
 - h) název absolvovaného studijního programu (v českém jazyce),
 - i) specifikace typu absolvovaného studijního programu: bakalářský, magisterský, nebo doktorský,
 - j) důvod pro podání žádosti,
 - k) datum podání žádosti,
 - l) podpis žadatele.
3. K žádosti musí být přiloženy následující doklady:
 - a) originál nebo úředně ověřená kopie diplomu, vysvědčení nebo obdobného dokladu o řádném ukončení studia vydaného zahraniční vysokou školou;
 - b) originál nebo úředně ověřená kopie seznamu vykonaných zkoušek nebo Diploma Supplement;
 - c) úředně (soudním tlumočníkem nebo zastupitelským úřadem ČR v zahraničí) ověřené překlady všech dokumentů do českého jazyka (překlad se nevyžaduje v případě, že originální znění dokladů je v slovenském nebo anglickém jazyce); pokud ze závažných důvodů nemůže žadatel/ka zajistit překlad do českého jazyka, pak po dohodě se žadatelem/žadatelkou může OU takový překlad zajistit na náklady žadatele/žadatelky; není-li název zahraničního dokladu o vzdělání v autentickém znění napsán latinkou, uvádí se pouze jeho překlad, přičemž v případě dvoujazyčných nebo vícejazyčných kvalifikací se za autentické znění přednostně považuje znění v jazyce anglickém, popřípadě v jiném užitém jazyce používajícím latinku;
 - d) úředně ověřená plná moc pro zástupce, v případě, že držitel diplomu zmocnil jinou osobu k podání žádosti;
 - e) čestné prohlášení žadatele, v němž stvrzuje, že mu do okamžiku podání žádosti nebylo jeho zahraniční vysokoškolské vzdělání v ČR uznáno a že současně nepodal žádost o uznání zahraniční vysokoškolské vzdělání a kvalifikace na jiné vysoké škole se sídlem v ČR;
 - f) doklad o úhradě poplatku spojeného s nostrifikačním řízením v souladu s § 90a odst. 2 zákona.
4. OU může po žadateli rovněž požadovat:

- a) doplňující informace o tom, že studijní program uskutečňovala instituce oprávněná poskytovat vzdělání srovnatelné s vysokoškolským vzděláním podle zákona;
 - b) doplňující informace o náplni vysokoškolského studia v zahraničí.
5. V souladu s § 15 správního řádu se jednotlivé úkony v nostrifikačním řízení činí písemně, pokud zákon nestanoví jinak nebo pokud to nevylučuje povaha věci. Jednotlivé sdělení v průběhu nostrifikačního řízení lze vůči přítomnému účastníkovi nostrifikačního řízení učinit ústně, pokud ten na písemné formě netrvá. Obsah úkonů prováděných jinou než písemnou formou se poznamená do spisu, nestanoví-li zákon jinak.
6. V nostrifikačním řízení se v souladu s § 16 správního řádu jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. Dále má každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady. Žadatel, který není občanem České republiky, si obstará tlumočníka na své náklady sám, nestanoví-li zákon jinak.

Článek 4

Věcné posouzení žádosti

7. Referát pro studium a CŽV posoudí stav podané žádosti. V případě nutnosti může být nostrifikační řízení přerušeno a žadatel vyzván k odstranění vad, přičemž je mu poskytnuta přiměřená lhůta. Neodstranění vad se považuje za neodstranění podstatných vad žádosti, které brání pokračování v nostrifikačním řízení, což je důvodem pro zastavení nostrifikačního řízení usnesením rektora ve smyslu § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu.
8. Jednotlivé složky OU mají povinnost konat při nostrifikačním řízení bez zbytečných průtahů.
9. Referát pro studium a CŽV předává údaje do registru řízení o žádostech o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace MŠMT neprodleně po rozhodné události, nejpozději do deseti pracovních dnů ve formátu a struktuře stanovené vyhláškou.
10. Prorektor/ka pro studium a celoživotní vzdělávání postoupí žádost a předložené doklady proděkanovi/proděkance pro studium příslušné fakulty, na níž je studijní program akreditován. Proděkan/ka pro studium vyzve garanta studijního programu blízkého nebo příbuzného obsahového zaměření (dále jen „garant studijního programu“) k vypracování stanoviska. Stanovisko obsahuje srovnání studijních programů a vyjádření, zda-li jsou/nejsou studijní programy v podstatných rysech odlišné.
11. Garant studijního programu má povinnost bez nezbytných prodlev upozornit referát pro studium a CŽV na případné nedostatky překážející posouzení žádosti. Referát pro studium a CŽV vyzve žadatele/žadatelku k odstranění vad dle odst. 1 tohoto článku.
12. Garant studijního programu vypracuje písemné stanovisko, ve kterém posouzením zejména skladby předmětů, počtu hodin věnovaných jejich výuce a s tím spojených znalostí a dovedností získávaných absolvováním studijního programu uvede konkrétní skutečnosti, na jejichž základě byly shledány podstatné shody nebo podstatné rozdíly mezi obsahem a rozsahem zahraničního studia, o jehož uznání žadatel žádá, v porovnání s příslušným studijním programem akreditovaným na OU.

13. Na základě odůvodněného stanoviska garanta studijního programu, proděkan/proděkanka pro studium vypracuje písemné vyjádření rektorovi, které předá k vyřízení na referát pro studium a CŽV.

Článek 5 Rozhodnutí

1. S přihlédnutím k vyjádření dle čl. 4 odst. 6 vydá rektor rozhodnutí o vydání osvědčení o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v ČR nebo jeho části, případně rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Žádost o uznání může být zamítnuta pouze tehdy, pokud rozdíly mezi studijními programy budou značné; tyto podstatné rozdíly musí být přitom prokázány.
2. S uznáním vysokoškolského vzdělání se současně uznává i akademický titul, který zahraniční vysoká škola absolventovi přiznala a který je uveden v diplomu. Držitel zahraničního diplomu má právo užívat akademický titul či jiné označení absolventa zahraniční vysoké školy uvedené v jeho diplomu.
3. Rozhodnutí i vlastní osvědčení se zasílají do vlastních rukou žadatele.
4. Referát pro studium a CŽV s dostatečným předstihem uvědomí žadatele/žadatelku o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jeho/jejích práv a neohrozí-li to účel úkonu.
5. Proti rozhodnutí lze podat odvolání k MŠMT prostřednictvím Ostravské univerzity ve lhůtě stanovené v poučení.
6. Zastavení řízení o žádost z důvodů vad žádosti nebo zamítnutí žádosti z důvodu existence podstatných rozdílů mezi porovnávanými studijními programy není důvodem pro navrácení poplatku.

Článek 6 Závěrečná ustanovení

1. Pokud byl studijní program akreditován před nabytím účinnosti zákona č. 137/2016 Sb., členění se na studijní obory, a posuzování bude přiměřeně vedeno dle kritérií studijních oborů.
2. Průběžnou kontrolou dodržování ustanovení tohoto opatření je pověřen/a prorektor/ka pro studium a celoživotní vzdělávání.
3. Opatření nabývá platnosti a účinnosti dnem jeho vydání.
4. Nabytím účinnosti tohoto opatření se zrušuje Směrnice rektora č. 236/2016, č.j. OU-90000/90-2016 ze dne 12. 12. 2016.

V Ostravě dne 20.12.2017

prof. MUDr. Jan Lata, CSc. v.r.
rektor

Příloha č. 1 - Žádost o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v České republice/Application for recognition of foreign higher education and qualification in the Czech Republic

Zpracovala: doc. PhDr. Jelena Petrucijová, CSc., prorektorka pro studium a celoživotní vzdělávání OU

Rozdělovník: Portál OU